

Ödemeler Dengesi - Temmuz 2015

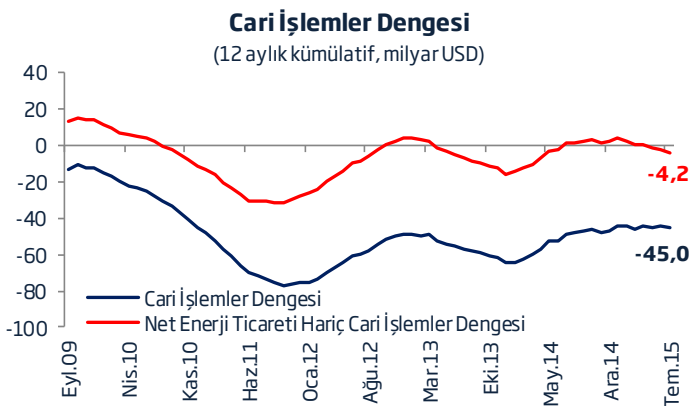
İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Cari açık beklentilerin altında...

Temmuz ayında cari açık yıllık bazda %32,2 oranında genişleyerek 3,2 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Piyasa beklentisi bu dönemde cari açığın 3,5 milyar USD olacağı yönündeydi. Yılın ilk yedi ayı itibarıyla ise, cari açık bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,6 oranında daralmış ve 25,4 milyar USD'ye inmiştir.

12 aylık kümülatif cari açık Temmuz ayı itibarıyla 45 milyar USD düzeyinde gerçekleşerek bir önceki aya göre sınırlı düzeyde yükseliş kaydetmiştir. Net enerji ticareti hariç bakıldığında, 12 aylık cari açıktaki artışın Temmuz ayında ivme kazandığı görülmektedir.

Temmuz'da dış ticaret açığında yıllık bazda kaydedilen %20,1'lik artışın cari dengeyi olumsuz etkilediği görülmektedir. Diğer taraftan, parasal olmayan altın ithalatının da bu dönemde bir miktar yükseldiği ve cari açığı artırıcı yönde etkide bulunduğu dikkat çekmektedir.

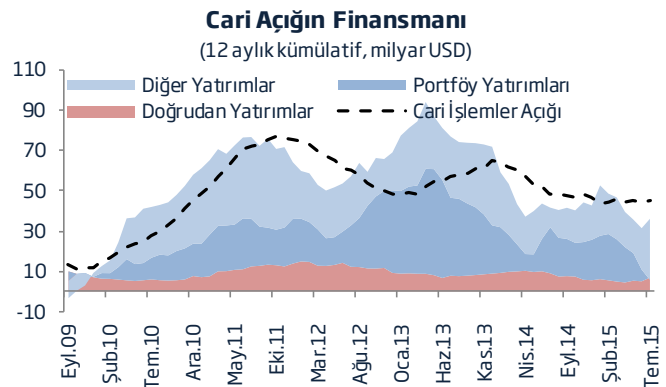
Rusya'daki ekonomik krize ve artan jeopolitik risklere bağlı olarak turizm gelirleri yılın ilk 7 ayında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %7,5 düşüş kaydetmiştir. Bununla birlikte, söz konusu dönemde turist sayısında %0,4'lük artış gerçekleştiği, ancak bu artışın turizm gelirlerine yansımadağı izlenmektedir. Bu dönemde Rusya'dan gelen turist sayısındaki düşüş %22,7 olmuştur.

Doğrudan yatırımlarda hızlı artış...

Haziran'da 554 milyon USD seviyesinde olan doğrudan yatırımlar Temmuz ayında bankacılık sektörüne yönelik sermaye girişinin katkısıyla 2,5 milyar USD'nin üzerine çıkmıştır. Böylece, Ocak-Temmuz döneminde net doğrudan yatırımlar yıllık bazda %23,8 oranında artarak 6,7 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir.

Portföy yatırımlarında zayıf performans...

Gelişmekte olan ekonomilere yönelik sermaye akımlarındaki zayıf seyre ek olarak yurt içinde etkili olan siyasi belirsizlikler portföy yatırımlarını olumsuz etkilemektedir. Nitekim, bu kalemdeki net sermaye çıkışı Temmuz'da 3,3 milyar USD olmuştur. Yurt dışında yerleşik kişiler hisse senedi piyasasında 0,5 milyar USD, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında ise 1,1 milyar USD tutarında net satış gerçekleştirmiştir. Bankalar yurt dışında ihraç ettikleri tahvil ve bonolarla ilgili olarak 0,8 milyar USD tutarında net geri ödeme gerçekleştirmiştir.

Bankalar uzun vadeli kredi kullanmaya devam ediyor.

Temmuz'da diğer yatırımlar kaleminde net sermaye girişi 5,8 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiş ve cari açığın finansmanına katkı sağlamayı sürdürmüştür. Nitekim, bankacılık sektörü ve diğer sektörlerin yurt dışından kaynak temin etmeye devam ettikleri izlenmektedir. Bankalar, bu dönemde kısa vadeli kredilerde net geri ödeyici, uzun vadeli

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

	Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2014	Temmuz 2015
Cari İşlemler Dengesi	-46.527	-45.027
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	46.059	40.561
-Doğrudan Yatırımlar	5.542	6.828
-Portföy Yatırımları	20.109	-1.133
-Diğer Yatırımlar	17.046	30.396
-Net Hata ve Noksan	3.432	4.533
-Diğer	-70	-63
Rezervler⁽¹⁾	468	4.466

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyecektir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Kaynak: Datastream, TCMB

Ödemeler Dengesi - Temmuz 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

kredilerde net kullanıcı olmuştur. Böylelikle bankacılık sektörü net 2,3 milyar tutarında kredi kullanmıştır. Diğer sektörler ise hem kısa hem de uzun vadeli kredilerde net kullanıcı olmuştur.

12 aylık kümülatif verilere göre değerlendirildiğinde, bankaların ve bankacılık dışı sektörlerin uzun vadeli borç çevirme oranları Temmuz ayı itibarıyla sırasıyla %289 ve %134 olmuştur.

Rezerv varlıklarda artış...

Mayıs ve Haziran aylarındaki düşüşün ardından rezerv varlıklar Temmuz'da 2 milyar USD tutarında artmıştır. Diğer taraftan, Haziran'da çıkış yaşanan net hata ve noksan kaleminde Temmuz ayında 105 milyon USD'lik giriş kaydedilmiştir. Yılın ilk yedi ayında ise net hata noksan kaleminde 9,1 milyar USD'lik giriş gerçekleşmiş olup cari açığın finansmanına önemli katkı sağlamıştır.

Beklentiler

Geçici dış ticaret verileri Ağustos ayında ihracattaki düşüşün yavaşlayacağı, buna karşın enerji fiyatları paralelinde ithalattaki gerilemenin süreceğine işaret etmektedir. Bununla birlikte, Fed'in faiz artırımına yaklaşıldığı yönündeki beklentiler ile son dönemde artan Çin kaynaklı endişelerin etkisiyle gelişmekte olan ülkelere yönelik küresel sermaye akımları dalgalı bir seyir izlemektedir. Yurt içinde son dönemde derinleşen güvenlik endişeleri ve siyasi belirsizlikler de dikkate alındığında, Türkiye'ye yönelik sermaye akımlarının önümüzdeki dönemde de zayıf seyrini sürdüreceği düşünülmektedir. Ayrıca, iç güvenlik endişeleri çerçevesinde turizm gelirlerinin de baskı altında kalacağı tahmin edilmektedir.

Ödemeler Dengesi	(milyon USD)				
	Temmuz 2015	Ocak - Temmuz		% Değişim	12 Aylık Kümülatif
	2015	2014	2015		
Cari İşlemler Dengesi	-3.154	-26.931	-25.431	-5,6	-45.027
Dış Ticaret Dengesi	-5.755	-34.183	-30.754	-10,0	-60.155
Hizmetler Dengesi	3.014	12.166	11.358	-6,6	24.361
Seyahat (net)	2.813	12.088	10.760	-11,0	23.152
Birincil Gelir Dengesi	-528	-5.459	-6.553	20,0	-10.313
İkincil Gelir Dengesi	115	545	518	-5,0	1.080
Sermaye Hesabı	-32	-40	-33	-17,5	-63
Finans Hesabı	-3.081	-18.973	-16.365	-13,7	-40.557
Doğrudan Yatırımlar (net)	-2.515	-5.395	-6.681	23,8	-6.828
Portföy Yatırımları (net)	3.260	-13.972	7.270	-	1.133
Net Varlık Edinimi	786	842	3.401	303,9	3.300
Net Yükümlülük Oluşumu	-2.474	14.814	-3.869	-	2.167
Hisse Senetleri	-474	2.138	-368	-	53
Borç Senetleri	-2.000	12.676	-3.501	-	2.114
Diğer Yatırımlar (net)	-5.845	-1.075	-14.425	1.241,9	-30.396
Efektif ve Mevduatlar	-909	3.592	-2.088	-	-6.280
Net Varlık Edinimi	811	2.662	9.098	241,8	6.732
Net Yükümlülük Oluşumu	1.720	-930	11.186	-	13.012
Merkez Bankası	-119	-1.111	-410	-63,1	-1.632
Bankalar	1.839	181	11.596	-	14.644
Yurt Dışı Bankalar	739	-1.227	8.702	-	10.025
Yabancı Para	-252	-2.151	5.611	-	4.908
Türk Lirası	991	924	3.091	234,5	5.117
Yurt Dışı Kişiler	1.100	1.408	2.894	105,5	4.619
Krediler	-3.578	-5.464	-10.166	86,1	-19.869
Net Varlık Edinimi	-167	1.952	537	-72,5	448
Net Yükümlülük Oluşumu	3.411	7.416	10.703	44,3	20.317
Bankacılık Sektörü	2.250	3.933	5.581	41,9	13.484
Bankacılık Dışı Sektörler	1.283	4.169	5.774	38,5	7.690
Ticari Krediler	-1.332	1.175	-1.989	-	-3.972
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-26	-378	-182	-51,9	-275
Rezerv Varlıklar (net)	2.019	1.469	-2.529	-	-4.466
Net Hata ve Noksan	105	7.998	9.099	13,8	4.533

Tabloda Altıncı Uluslararası Ödemeler Dengesi El Kitabı verileri kullanılmıştır. Veriler hakkında detaylı bilgiye [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Kaynak: Datastream, TCMB

Ödemeler Dengesi - Temmuz 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman

ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.